POLEN II.

1. Organisatie en reorganisatie.

In de gegevens vreemde legers van Mei 1924 werd een overzicht gegeven betreffende organisatie, sterkte, opleiding enz. van het Poolsche leger.

In 't kort zij uit die gegevens herhaald dat Polen is verdeeld in 10 legerkorpsdistricten in elk waarvan gelegerd zijn 3 infanterie-divisies, 1 cavaleriebrigade, 1 reg. bereden jagers (levert bij mobilisatie 1 eskadron aan elke div.), 1 reg. legerkorpsart., 1 reg. pioniers, 1 treinkorps met motor- en 1 idem met paardentractie, 1 afd. geneesk. dienst en 1 afd. gendarmerie.

De groote eenheden in vredestijd zijn: 30 inf. div. à 3 reg inf. en 1 reg. lichte art.; 10 cavaleriebrigades à 3 reg. cav. en 1 afd. rijd. art.

Wapensgewijze: 90 reg. inf., 30 reg. cav., 10 reg. bereden jagers, 30 reg. divisieart., 10 reg. legerkorpsart., 2 reg. bergart., 10 afd. rijd.-art., 2 reg. zware legerart., 1 reg. luchtdoelgeschut, 1 reg. kustartillerie, 3 reg. luchtvaarttroepen, 5 bat. ballondiensttroepen, 10 reg. pioniers, 1 bat. pontonniers, 1 bat. verlichtingstroepen, 3 reg. spoorwegtroepen, 1 reg. vechtwagens, 10 treinkorpsen met motor- en 10 idem met paarden tractie, 1 chemisch bataljon.

In vergelijking met andere legers valt op, de ruime toebedeeling aan cavalerie bij het Poolsche leger.

De reorganisatie van het Poolsche leger werd in 1924 krachtig ter hand genomen.

Reeds in vredestijd is thans voor de cavalerie het divisieverband ingevoerd (5 cavaleriedivisies elk à 2 brigades); ook kwam een nieuwe dienstplichtwet tot stand.

2. Dienstplichtwet.

23 Mei 1924 werd de nieuwe dienstplichtwet aangenomen, die op 18 November d.a.v. in werking trad.

Het beginsel van *algemeene* dienstplicht blijft daarin gehandhaafd.

De dienstplichtige behoort gedurende zijn actieven dienst (eerste oefeningstijd) tot het *actieve leger* (diensttijd voor cavalerie en veldartillerie 2 jaar en 1 maand, voor de overige troepen 2 jaar), daarna gaat hij tot het jaar waarin hij zijn 40e levensjaar voleindigt naar de *reserve* over, ten slotte behoort hij tot de voleindiging van het 50e levensjaar tot den *landstorm*.

---

[1]) Zie ook de overzichtstaat van de samenstelling der legers van de Kleine Entente en van Polen, welke staat een bijlage vormde van de gegevens over Tsjecho-Slowakije voor Februari 1924.

De dienstplichtige leeftijd vangt aan op 1 Januari van het jaar waarin het 21e levensjaar voleindigd wordt.

In oorlogstijd zijn alle burgers van voleindigd 17e tot 55e levensjaar, die niet tot het actieve leger, de reserve of den landstorm behooren verplicht tot hulpdiensten, waarvan de aard in een afzonderlijke wet bepaald wordt.

Ofschoon de eerste oefeningstijd 2 jaar duurt (voor cavalerie en veldartillerie zelfs 2 jaar en 1 maand) laat het oorlogsbudget niet toe 2 lichtingen elk van ± 210.000 man steeds onder de wapenen te houden.

De begrootingssterkte is gemiddeld dan ook niet hooger dan 280.000 man, zoodat de oplossing moest gevonden in een systeem, waarbij verschillende categorieën een vermindering van den diensttijd kunnen verkrijgen.

Zij die een middelbare school of daarmede gelijkwaardig geachte vakschool hebben afgeloopen, kunnen volstaan met een diensttijd van 1½ jaar, te volbrengen in een eerste periode van 15 maanden en een tweede periode van 3 maanden, welke vervuld wordt in den zomer van het volgende kalenderjaar.

Worden in de 15 maanden de bekwaamheden niet verkregen om voor eene benoeming tot reserve-luitenant in aanmerking te komen, dan wordt het recht op de diensttijdverkorting van 6 maanden verloren.

3. **Verdere vorming van officieren.**

Te Warschau is een cursus van 2 maanden georganiseerd ter verdere vorming van artillerieofficieren. Deze cursus staat onder leiding van een Fransch generaal en wordt o.a. gevolgd door een twaalftal kolonels van het Poolsche leger.

4. **Reserve officieren.**

31 Dec. is de registratie der reserveofficieren afgesloten. Degenen, die zich op dien datum niet als zoodanig bij hun districtscommando hadden gemeld, verloren den officiersrang en werden teruggesteld tot gewoon soldaat.

5. **Grenstroepen.**

Daar invallen van benden aan de Oostgrenzen van Polen groote onrust onder de bevolking brachten werd de *grenspolitie* gemilitariseerd.

Tevens wordt opgericht een *Grensbeveiligingskorps* dat gesteld wordt onder den Minister van Binnenlandsche Zaken. De commandant van bedoeld Korps heeft den rang van brigade-generaal.

Het korps zal bestaan uit 5 brigades elk à 4 bataljons infanterie en 4 eskadrons cavalerie. De oprichting nam een aanvang in October 1924 en geschiedt in 3 phasen. Het eerst zijn of worden gevormd 3 brigades voor Wilna en Wolynië.

Bij het Korps worden recruten ingedeeld die eerst 6 maanden bij het actieve leger gediend hebben.

In Maart 1925 werd bepaald dat door de bataljons- en eskadronscommandanten soldaten in actieven dienst mogen gehouden worden, voor zooverre zij, vóór hun overgang naar de reserve, den wensch hebben te kennen gegeven als capitulant bij het grensbeveiligingskorps te willen blijven.

6. **Begrooting.**

In Februari 1925 werd door de Poolsche volksvertegenwoordiging eene verhooging van de legerbegrooting voor 1925 van 648 op 765 millioen zloty (waarde van de goud frank) toegestaan, nadat te voren de Minister van Oorlog had verklaard dat hij, indien de verhooging zou worden afgestemd, niet langer de verantwoordelijkheid voor de landsverdediging zou kunnen dragen.

Het totaal der staatsuitgaven voor 1925 bedraagt 1910 millioen zloty, zoodat Polen ruim 40 % der staatsuitgaven aan het leger ten koste legt. In geen ander land van Europa wordt een dergelijk hoog percent der uitgaven voor de defensie besteed.

7. **Munitie.**

De Westerplatte (eiland) bij Danzig wordt tot een groote Poolsche munitieopslagplaats ingericht, waarvan de kosten ± 6 millioen zloty zullen bedragen.

8. **Vestingen.**

Posen en Thorn worden van vooruitgeschoven linies met moderne pantserforten voorzien. Ook Culm en Graudenz beiden aan den Weichsel gelegen, worden tot gordelvestingen ingericht.

9. **Marine.**

Door Duitschland zijn aan Polen overgedragen 6 kleine torpedojagers en 4 mijnenvegers.

Het Poolsche *vlootprogram* strekt zich uit over 12 jaren, in welken tijd de vloot gebracht zal worden op 3 kruisers van 10.000 ton, 6 torpedojagers, 12 torpedobooten, 12 duikbooten en 36 hulpvaartuigen.

De volksvertegenwoordiging besliste dat met de oprichting van deze vloot zonder uitstel begonnen kon worden.

19 November 1924 zijn reeds eenige torpedobooten en duikbooten in Frankrijk besteld.

De sterkte der vloot aan personeel zal worden 150 officieren en 2000 man.

Het minimum programma voor de *marine luchtvaart* omvat 36 bombardements-, 36 gevechts-, 54 verkennings- en een groot aantal reserve vliegtuigen; bovendien 6 kabelballons.

DENEMARKEN IX.

1. **Oorlogsbegrooting.**

5 Maart 1924 diende de socialistische Deensche Minister van Landsverdediging bij het Folketing (Tweede-Kamer) een voorstel in om de militaire begrooting voor het loopende jaar met 7½ millioen kronen

te verminderen door toepassing van verschillende bezuinigingsmaatregelen, o.a. het niet houden van herhalingsoefeningen.

Het Folketing, waarin de sociaal-democraten in samenwerking met de radicalen een kleine meerderheid hebben, nam op 20 Maart de aldus verminderde militaire begrooting aan, doch het Landsting (Eerste-Kamer) waarin de liberalen en de conservatieven sterk in de meerderheid zijn, kon zich slechts met eene vermindering der begrooting met 700.000 kronen vereenigen en zond het ontwerp met dat advies terug naar het Folketing.

Hetzij, dat het socialistisch ministerie het niet op nieuwe verkiezingen wilde laten aankomen, hetzij om andere redenen, een feit blijft het dat het Folketing op 31 Maart het amendement van het Landsting overnam en stemde voor eene vermindering van het oorlogsbudget met 700.000 kronen.

2. **Ontwapening.**

In de gegevens vreemde legers van December 1924 werd een overzicht gegeven van het drietal wetsontwerpen (I. ontwapening, II. oprichting van een wachtkorps, III. oprichting van eene staatsmarine) welke op 8 October 1924 door het socialistische Ministerie „Stauning'' bij het Folketing werden ingediend.

27 November 1924 werd het ontwapeningsontwerp in eerste lezing door het Folketing aangenomen en daarna ter behandeling gegeven aan een parlementaire commissie van 15 leden.

De radicale leden van die ontwapeningscommissie uit het Folketing dienden in Maart 1925 een ontwerp in tot wijziging van dat der sociaal-democratische regeering.

De socialisten hebben besloten met het radicale voorstel mee te gaan, terwijl ook de regeering het overnam.

Het radicale voorstel is dus ten slotte het voorstel geworden waarvoor in de commissie een meerderheid te vinden was. Het moet nu nog in tweede lezing in het Folketing komen, doch zulks zal dit jaar wel niet meer geschieden.

Wordt het voorstel later eventueel door het Folketing aangenomen, dan heeft het zeer veel kans te stranden in het Landsting, te meer daar reeds bij het voorstel tot vermindering der militaire begrooting met 7½ millioen kronen (zie punt 1) bleek, dat het Landsting den strijd met het Folketing niet vreest.

Het voorstel der radicalen draagt den naam van: „Wetsvoorstel ter hervorming van leger en vloot tot een wachtkorps en eene rijksmarine, bestemd om Denemarkens neutraliteits- en volkenbondsplichten te vervullen''; het zal in de volgende aflevering behandeld worden.